

Ο ΧΑΙΝΤΕΛ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΡΡΟΥΚΕΣ ΤΟΥ

Ο Γεώργιος Φρειδερίκος Χαϊντελ, ο περίφημος Γερμανός συνθέτης του 17ου αιώνας ήταν και σάν άνθρωπος και σάν προσωπικότης έξ Ισου μεγάλος βέβαια, αλλά ριζικά διάφορος από τόν σύγχρονό του Ίωάννη Σεβαστιανό Μπάχ. Γι' αυτό και τó έργο τους, τεράστιο σέ όγκο και τών δυό, και άνεκτίμητο σέ αξία μ' όλο πού βασικά δημιουργήθηκε μέ τά ίδια τεχνικά μέσα παρουσιάζεται τόσο διαφορετικό στήν έκφρασι. Άλλως τε και ή ζωή τους κύλησε από τήν άρχή τόσο άνόμοια. Γόνος οικογενείας μουσικών ό πρώτος δέν έφυγε από τήν πατρίδα του παρά έλάχιστες φορές και για πολύ λίγο χρονικό διάστημα. Σ' ατή έγραψε τά άθάνατα έργα του μέσα στή σιωπή και τήν ήσυχία της. Ή όμορφιά τους επβάλλεται μέ τή λιτή της γραμμή, μέ τήν βαθύτητα της έκφράσεώς της και φορές—φορές μέ τήν ύπεροχη ήρεμία της. Γιός ένός στρατιωτικού χειρούργου ό Χαϊντελ στούδασε νομικά και άργότερα άφοσιώθηκε μονάχα στή μουσική. Τά πρώτα του έργα ήταν όπερες, πού έγραψε κυρίως στά νεανικά

του χρόνια. Έταξίδεψε πολύ και στή Γερμανία όλόκληρη και στό έξωτερικό. Έμεινε τρία χρόνια στήν Ίταλία ξαναγύρισε έπειτα στόν τόπο του και άνέλαβε καθήκοντα διευθυντού όρχήστρας στό Άνόβερο, δέχτηκε ύστερα μιá πρόσκλησι τής βασιλείσης Άνας τής Άγγλιας πού τού άνέθεσε τήν διέθυνσι του μουσικού μέρους τών έορτών τής στέφειας του βασιλέως Γεωργίου. Έκει έμεινε όριστικά και έκει έγραψε τά σπουδαιότερα έργα του. Άλλά δέν πρόκειται τώρα νά μιλήσουμε εδώ γι' αυτό. Τά λίγα αυτά λόγια εινε ένας μικρός πρόλογος σ' ένα χαριτωμένο και... παρ' όλιγο αισθηματικό έπεισόδιο τής ζωής του.

Γενικά ό Χαϊντελ, ένας τόπος από τούς λεγόμενους ήρωικούς, έδινε σημασία στήν έξωτερική του εμφάνισι. Άγαπούσε τόν πλούτο και τήν πολυτέλεια, πού είχε έπεκτείνει και στίς περρούκες του. Είχε ένα πληθος άπ' αυτές: μιá πρωινή, μιá μεσημεριάτικη, άλλη για τó βράδυ, άλλη για τήν ώρα τής εργασίας, και μιá έξαιρετικά φανταχτερή μέ πλούσιες μπόκλες για τίς

έπισημοι έμφανίσεις του. Ό μουσικοί του έλεγαν πως έκφραζόταν άκόμα και μ' αυτές και πως έφθανε να δουν, πως έσκηκε το χέρι του προς την περρούκα, και τί κλαίει θά τής έδινε μέ τη χειρονομία του αυτή για να καταλάβουν, άν ήταν ευχαριστημένος από τη δοκιμή ή όχι. Έινε λοιπόν ενόητο πως ένας άνθρώπος, που έδινε τόση σημασία στο περίεργο αυτό κάλυμμα της κεφαλής και του άνθετα να έκφραση και σκέψεις ή κρίσεις του άκόμη, θα θεωρούσε άληθινό δυστύχημα μία όποιαδήποτε έλλειψη, που θα σχετιζόταν μ' αυτό. Και ένα τέτοιο δυστύχημα του συνέβη κάποτε: "Έδινε ένα βράδι ό βασιλεύς Γεώργιος τής 'Αγγλίας στα άνάκτορα του 'Αγίου 'Ιακώβου, ένα έπίσημο γεύμα, όπου ησαν καλεσμένες όλες οι κορυφές του γένους και του πνεύματος και, φυσικά, άνάμεσα σ' αυτές και ό Χαίντελ. Καθώς έπήγαν όμως προς τ' άνάκτορα, ό μεγάλος μουσικός, έπερνούσε έξω από μία οικοδομή, που άκόμη δέν είχε τελειώσει. Σέ κάποιο ξόλο τής, που προεξείχε άκάλυπτο άκόμη από τον τόπο άγνωστρώθηκε ή όραία έπίσημη περρούκα του κ' έμεινε έκεί κρεμασμένη, χωρίς ό κάτοχος τής, που ήταν βυθισμένος σ' σκέψεις, να τό άντιληφθή. 'Εξακολουθούσε λοιπόν τό δρόμο του άνόποτος και σέ λίγο μάλιστα θάμπαινε από τ' άνάκτορα, όταν άκουσε μία ευχάριστη νεανική φωνή:

—Μέ συγχωρείτε, Μυλόρδος—έλεγε ή βροσερή φωνή—μá έχασατε να φερσέτε την περρούκα σας! ό Χαίντελ στράφηκε προς τή φωνή, φέροντας ένστικτα τό χέρι στό κεφάλι, και είδε ένα κομμάτο γυναικείο προσωπάκι, που του χαμογέλουσε.

—Τήν περρούκα μου—είπε—τήν περρούκα μου; Μά την άλήθεια έχετε δίκιο! Τό κεφάλι μου είναι πού άτριχο κι' από τό γόνατο του 'Αδάμ. Και τί θα κάνω; Τί μπορεί να γίνει αυτή τή στιγμή; 'Εχω ένα τόσο μεγάλο κεφάλι, που σέ κανένα κοντινό κουρετό δέν θα μπόρούσε ναδρω περρούκα, που να του μπαίνει! Κ' ή ώρα είναι περασμένη!

—'Αν ό μυλόρδος ήθελε νάρθη μαζί μου στό σπίτι μου,—είπε ή χαριτωμένη κοπέλλα—είμαι κομμάτρια! Μέ λένε Τζένου Μπρούκ και κατοικώ δέ τον πατέρα μου έδω κοντά. Νομίζω πως ό Μυλόρδος θαδρη σέ μάς κάτι που να του ταираίξη.

Ό Χαίντελ άκολουθήσε μ' ευχάριστον τήν δημοφή Τζένου.

Στό μαγαζί του πατέρα τής βρήκαν άληθινά πολλές περρούκες, και ό Χαίντελ τις δοκίμασε όλες τή μία ύστερα από τήν άλλη. Τού ήταν όμως όλες πολύ μικρές και ό δυστυχημένος μουσικός άρχισε ν' απέλπίζεται. "Έαφαν όμως ή Μίς Τζένου άνακάλυψε μία άκόμη, κρομμμένη στην κάτω θέσι ενός τραπέζιου μέ τρία άλεπάλληλα ράφια.

—'Εδω είναι άκόμη μία, φώναξε χαρούμενη,—πού νομίζω, πως θα σας πάη. Κιττάξτε! Είναι άρκετά μεγάλη. Καθήστε, σας παρακαλώ, για να σας τή δοκιμάσω, Μυλόρδε!

Χαμογέλασε τώρα ευχαριστημένος και ό Χαίντελ, κάθισε στην καρέκλα, που του πρόσφεραν, κ' έμπιστεύθηκε τό κεφάλι του στό έπίδειξη χέρια τής δεσποινίδος Τζένου. Σέ λίγο πραγματικά διεπίστωσε ένθουσιασμένος πως από τήν παραπεταμένη έκείνη περρούκα ή μικρή χαριτωμένη μάγισσα είχε κάνει ένα άληθινό καλλιτέχνημα, που έφάνταζε τώρα περρήσανά επάνω στο φαλακρό του κρανίο και γεμάτος εύγνωμοσύνη προσέφερε στον σωτήρα του τό βαρύ του βαλάντιο. 'Η

Τζένου όμως δέν δέχτηκε τήν πληρωμή και πάντα μέ τό ίδιο άκατανικότο όπλο, τό όρατο της χαμόγελο, είπε ευγενικά ένώ άπλώνονταν ένα ροδινο χρώμα στο κάλλυγγραμμο πρόσωπό της.

—Μαύ ήταν πολύ ευχάριστο να σας φανώ χρήσιμη και άν θέλησα να μάς κάνετε τήν τιμή να γίνετε από σήμερα πελάτης μας, θα είμαι πληρωμένη για τή μικρή μου ύπηρεσία.

Ό Χαίντελ δέχτηκε και άποχαίρετρος. 'Ως τόσο φεύγοντας από τό κατάστημα έννοισε πως δέν άποχωριζόταν μ' έκαστη καρδιά τή χαριτωμένη έκείνη προσοχή και, από τό έπίμερο πρωϊνό κάθε μέρα περνούσε από τό κατάστημα, για να του διορθώση ή Τζένου στο κεφάλι τήν κάθε του περρούκα. Μέ τήν καθμερινή αυτή έπαφή, άντί ν' άποκτά τή συνήθεια να βλέπει τό νεανικό έμορφο πρόσωπο τής χαριτωμένης περρούκίνας, ό Χαίντελ αισθανόταν όλοένα και δυνατωτέρους τούς παίμους του στην προσέγγιση τής ώρας που θα τήν συναντούσε. Και πρώτα ήθελε μία μέρα στο κατάστημα μέ μία όραϊστική έκδοσι του Μεσοίασ του, που τής τήν πρόσφερε άφου έγραψε και τή σχετική άφιέρωσι. "Υστερα ... ύστερα κατάλαβε πως μονάχα μ' αυτό δέν ήταν ίκανοποιημένος, κ' ένα πρωϊνό πήρε μία μεγάλη άπόφασι: θα πήγαινε να ζήτηρη από τον κύριο Μπρούκ τό χέρι τής δημοφης κόρης του. Μόλις έπήρε τήν άπόφασι αυτή, κατάλαβε πως αυτή τήν ίκανοποίησι ζητούσε ή ψυχή του. Κ' έτοιμάστηκε! Σέ λίγο ήταν στο κατάστημα. "Εσπρωξε τήν πόρτα, μπήκε, προχώρησε λίγα βήματα, και στάθηκε. Στο βάθος ξεχώρισε τήν δημοφή Τζένου, που κατιγινόταν μ' δλη τής τήν προσοχή κι' δλη τής τήν έπιτηδεότητα να φοριάρη τήν περρούκα ενός άραϊκα και νέου άξιωματικού τής φρουράς, και να τήν στολίζει μέ μπουκλάκια, ένώ χαριεντιζόταν μαζί του, όλοφάνερη ένθουσιασμένη. Ό Χαίντελ έννοισε κάτι να τον δαγκώνει μέσα στο νάχι, που έμοιαζε μέ ζήλεια. 'Ως τόσο κάθισε σ' μία καρέκλα, που δέν φαινόταν, από τή θέσι τής Τζένου και περίμενε όπομονοτικά να τελειώση ή ίεροτελεστία. Κι' έξαφνα άκουσε τή φωνή τής άγαπημένης του.

—Πατέρα, έλεγε, δός μου, να ζή, ένα κομμάτι χαρτί από τον «Μεσοίασ» του Χαίντελ. 'Εκεί δά κάπου βρίσκεται. "Εξη μπουκλάκια άκόμα, και ό άξιωματικός θάνε ό άραιότερος μέσα σ' όλόκληρο τό βασιλείο!

Τά λόγια αυτά, που ειπώθηκαν ως τόσο μέ τήν μελωδική φωνή τής δημοφης Τζένου και συνοδεύτηκαν από τό ίδιο πάντα γοητευτικό της χαμόγελο, άκούστηκαν για τον Χαίντελ, σαν τήν βροντή του κεραυνού μέσα στην πρωϊνή ήσυχια του μαγαζιού! "Ωρμησε έξω κ' έκλεισε πίσω του τήν πόρτα, όσο πού άδόδρυβα μπορούσε ένώ καταγανακτιόμενος μουρμούριζε:

—Μπουκλάκια! Μπουκλάκια μέ τον «Μεσοίασ» μου! 'Από τή στιγμή έκείνη, που λίγο έλειψε νάνε ή άποφασιστικώτερη τής ζώης του, ένώνοντάς τον για πάντα μέ μία χαριτωμένη Μίς, που για μοναδική τής προικία είχε δύο έμορφα μάτια και τήν ίκανότητα να κάνει μπουκλές, ό Χαίντελ δέν έννοισε ποτέ πιά τήν έπιθυμία ν' άποχτήσει σούζου. "Οπως είναι γνωστό πένθανε έλευθερος από τά δεσμά του γάμου. "Ολες ό περρούκες του—είχε έξη δωδεκάδες άπ' αυτές—πουλήθηκαν. "Ολες, έκτός από μία. Κατά τήν έπιθυμία του τόν νεκροστόλιζε ή πρώτη έκείνη, που είχε φορμάρει ή Τζένου στο κεφάλι του, τή βραδιά που λίγο έλειψε να παρουσιασθή φαλακρός, στο άψημόμητο έκείνο βασιλικό γεύμα των 'Ανακτόρων του 'Αγίου 'Ιακώβου.

(Κατά τον Wilhelm Meyer)